

[Bente Juncker]

bejde, og hvad der er endnu vigtigere, er, at den lønudbetaling, der i øjeblikket foregår – om det er 2.000 kr. eller 3.000 kr., er ligegyldigt – bliver gjort legal. Der må da også være nogle penge at hente for en skatteminister her.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om beskatning af private pensionsordninger.

[Af Waldorff (VS) og Wilhelm (VS)].

(Beslutningsforslag nr. B 42. Fremsat 26/2 82).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Lykketoft):

Ved det beslutningsforslag, der her fremsættes, opfordrer VS regeringen til at ophæve den gældende skattefritagelse for indbetalinger til private pensionsordninger og kapitalforsikringer.

Det foreslås endvidere, at rentetilvæksten til disse ordninger skal beskattes som almindelig indkomst, og at der af indeståendet i ordningerne skal betales en engangsskat. Til gengæld skal alle udbetalinger være skattefrie.

Efter forslagens punkt II skal disse regler også gælde for pensionsordninger i ansættelsesforhold.

Det er et meget vidtgående forslag, VS kommer med, for det er jo i realiteten en opfordring til at ophæve hele pensionsbeskat-

ningsloven eller det meste af den. Regeringen kan ikke medvirke til en sådan omvæltning. Det vil ændre forudsætningerne meget væsentligt for mange mennesker, der har oprettet sådanne ordninger, også langt tilbage i tiden. Regeringen har ingen planer i den retning.

Den problemkreds, som berøres af VS' forslag, behandles i øvrigt i øjeblikket i det særlige renteskatteudvalg, som fhv. finansminister Thorkil Kristensen er formand for, og jeg synes, vi skulle vente med at diskutere problemkredsen nærmere, indtil vi bliver så meget klogere, som der er grund til at vente at vi bliver med udvalgets betænkning, som foreligger om ganske kort tid.

Bakholt (S):

Da mit partis ordfører, hr. Camre, ikke kan være til stede, skal jeg knytte nogle ganske få bemærkninger til dette forslag.

Vi er meget enige i det, skatteministeren har givet udtryk for her for lidt siden. Også vi finder, at forslaget er for vidtgående. Det vil på en måde, som næppe føles retfærdig, ramme den private pensionsopsparring, og derfor kan vi ikke medvirke til forslagens gennemførelse.

Gammelgaard (KF):

Som det hedder i bemærkningerne til forslaget: »Med dette beslutningsforslag tages der fat på pensionskasser og forsikringselskaber«. Ja, det skal jeg sandelig love for! Det er et direkte angreb på de 2 millioner danskere, der sparer op dels i form af egentlige private pensionsordninger, dels gennem pensionskasserne. Der er ingen tvivl om, at hvis man gennemførte dette forslag, ville enhver form for privat opsparing her i samfundet med henblik på alderdommen forsvinde, og det er vi fra konservativ side naturligvis stærkt modstandere af. Vi mener, at pensionsopsparringen er et af de allermest positive elementer overhovedet i den økonomiske udvikling, og vi finder, at der er al mulig grund til at begunstige en pensionsopsparring, der betyder, at man selv sparer op til sin alderdom ved at udskyde et forbrug fra det aktuelle tidspunkt til senere.

Jeg blev helt opløftet ved at høre, at selv ministeren mente, at det var et meget vidtgående forslag, og at regeringen ikke kan med-

[Gammelgaard]

virke til en sådan omvæltning. Ministeren henviser til, at problemkredsen behandles i renteskatteudvalget. Vi håber jo så, at der ikke pludselig fra regeringens side alligevel kommer et meget voldsomt angreb på de private pensionsparere. De tanker, ministeren i forskellig sammenhæng har fremsat herom, tyder jo desværre på, at man ikke vil lade den private pensionsopsparing i fred.

Fogh Rasmussen (V):

Venstre kan ikke støtte dette forslag. Vi deler simpelt hen ikke selve den grundfilosofi, der ligger bag ved forslaget, nemlig at man vil begrænse den private pensionsopsparing. Efter vor opfattelse er der tværtimod brug for, at lysten til at foretage en privat opsparing til alderdommen stimuleres.

Vi er selvfølgelig villige til at overveje, hvordan der kan skabes bedre og mere ligelige vilkår i de pensioner, der finansieres af det offentlige, men sandelig ikke på baggrund af dette forslag, og vi ønsker, at der fortsat skal være en mulighed for at supplere en offentligt finansieret pension med en privat opsparing.

Så vil jeg i øvrigt godt sige, at al den megen snak om de såkaldte fordele ved skattefri pensionsopsparing ikke kan skjule det faktum, at problemet i virkeligheden er et helt andet, nemlig den dobbeltbeskatning, som sker af al privat opsparing. Opsparingen tages ud af en indkomst, som allerede er beskattet, og dernæst beskattes vi så afkastet af denne opsparing. Denne dobbeltbeskatning indebærer, at den, der lægger til side i de unge år for at have lidt mere i de ældre år, bliver beskattet hårdere end den, der forbruger pengene lige så hurtigt, som de kommer ind, eller hurtigere. At gøre opsparing skattefri er derfor ikke at begunstige sparere, men derimod at fjerne den uretfærdige dobbeltbeskatning, som ellers ville finde sted.

Det, man kan beklage, er derimod, at der er forskel i den skattemæssige behandling af forskellige former for opsparing. Det er selvfølgelig svært at indse, hvorfor den pensionsopsparing, der f. eks. er bundet i et aktivt produktionsapparat, underkastes en hårdhændet beskatning, mens den pensionsopsparing, der går omvejen over en pensionskasse f. eks., er underkastet lempeligere regler. Men det er jo en misforståelse, når det i den of-

fentlige debat fremstår sådan, at en mere ensartet skattemæssig behandling af pensionsopsparing skal føre til en hårdere beskatning af pensionskasser, kapitalpensioner osv. I virkeligheden kunne man jo også gå den anden vej og sige: hvordan kan vi gøre det skattemæssigt lige så attraktivt for den enkelte at placere sin pensionsopsparing direkte i erhvervsvirksomheder uden at skulle gå omvejen over centrale fonds og institutioner? Venstre vil da gerne overveje, hvordan det kan blive muligt for lønmodtagere og selvstændige at foretage pensionsopsparing med skattefordel i egen virksomhed og direkte i erhvervslivet som helhed. Vi er selvfølgelig godt klar over, at det ikke er i VS' interesse at diskutere, hvordan den private opsparing kan bidrage til en styrkelse af erhvervslivets kapitalgrundlag, og også af den grund tror jeg ikke vi har så forfærdelig meget at snakke med VS om i den sag.

Rahbæk Møller (SF):

Intentionerne bag dette forslag er at fjerne ethvert skattesubsidium fra de private pensionsordninger. SF er helt enig i disse intentioner. Vi har ligesom VS intet imod, at folk sparer op til deres alderdom. Vi vender os også ligesom VS imod, at det sker ved skatte-subsidier, der betales af dem, der ikke har den slags ordninger.

På et enkelt punkt må jeg dog udtrykke et forbehold over for VS' konkrete forslag, og her tænker jeg på overgangsordningen, hvor der skal ske en engangsbeskatning af det nuværende indestående. Det er i teorien en velgennemtænkt løsning, men også kun i teorien. I praksis vil ingen regering kunne overleve at hive de 30-40 mia kr., eller hvad der nu er tale om, ud af forsikrings-selskaber og pensionskasser i ét stort snuptag.

Men med dette forbehold kan jeg tilsige sympati for og støtte til det foreliggende forslag.

Glistrup (FP):

Pensionsopsparingskontrakter løber jo typisk over 30-35 år, og når man nu ser på de kontrakter, der i øjeblikket er i kraft, er langt de fleste indgået på tidspunkter, hvor obligationsrenten nogenlunde svarede til inflationen, eventuelt lå i underkanten af inflationen, således at der var en såkaldt negativ

[Glistrup]

realrente. Det forskubbede sig for en halv snes år siden, hvor man kom op på en positiv realrente på 2-3 pct., men nu er det økonomiske frmtidsperspektiv sådan, at hvis vi f. eks. tager de næste 4 år, vil det vel være nogenlunde realistisk at regne med en obligationsrente på 25 pct. og en inflationsrate på 11 pct., og det vil med andre ord sige en forhøjelse på ca. 14 pct. alene i kraft af rentetilskrivningen. Samtidig så er disse fradragsregler, som jo giver 100 pct. fradrag i masser af pensionsordninger, gjort så tillokkende for folk, der ligger oppe i 60-65 pct.s beskatningsklassen, at når de kan gå hen og investere skattefrit til 25 pct.s rente, må vi, således som hr. Bertel Haarder så levende udmalede det i søndags i Jyllands-Posten, se i øjnene, at pensionskasserne faktisk er ved mere eller mindre at overtage dette samfund. Vi kan regne med, at i kapløbet imellem, at vi holder op med at tale i milliarder og skal til at tale i billioner, er det højst sandsynligt pensionskasserne, der vil blive sejrherren og først have den ret betragtelige sum af 1 billion kr. liggende til den mere eller mindre fælles PKA-administration. Dermed rammer hr. Bertel Haarder fuldstændig rigtigt, når han siger, at det bliver en enorm magtfaktor i samfundet, og vi kan selvfølgelig ikke blive ved med at skubbe fra os herinde i folketinget, at sådan er udviklingen rent faktisk, altså helt anderledes end dette hyggelige gamle funktionærssynspunkt, som hr. Gammelgaard og venstres ordfører udtrykte med hensyn til, hvordan opsparingen finder sted.

Samtidig er der vedtaget en finanslov med et underskud på 90 mia kr., som nok bliver på 120 mia kr. til næste år, og det vil sige, at fremtidens produktion dels skal klare at tilbagebetale disse enorme gældsætninger, dels klare fremtidens egne problemer, der nok bliver ganske store, og så skal den ud over at skabe reale muligheder for at betale afdrag og renter til indland og udland også kunne udrede disse enorme pensioner. Derfor er det kun en stakket frist, ministeren vinder sig, når han slutter sit indlæg med at sige: om ganske kort tid - det var ordret de sidste ord i ministerens indlæg - kommer der en betænkning om det. Hvornår forventes den betænkning? Foreløbig er det jo gået på den måde med dette udvalg, at efter alt at dømme river medlemmerne hovederne af hinan-

den og udskyder hele tiden afgivelsen af betænkningen. Hvornår kommer den?

Det er på den baggrund, hvad enten vi holder af det eller ej, vi må se problemerne, og så kommer altså venstresocialisterne og vil drøfte foreløbig 40 mia kr., eller hvor meget det er, i en engangsoperation ned i statskassen og derefter, hvis folk disponerer nogenlunde på samme måde, som de hidtil har disponeret, hvad de næppe vil, yderligere 12 mia kr. ekstra i skatteindtægter hvert år. Fremskridtspartiet står ikke model til, at finansministeren uden videre skal til at råde over disse kæmpebeløb, uden at der er en ganske klar regel om, hvordan der i givet fald skal disponeres over dem for at klare vanskelighederne.

I meget vidt omfang vil disse 40 mia kr., der skal tages ind med et snuptag, have relation til, hvordan forholdene var, da de nogenlunde svarede til forudsætningerne for folks kontrahering. Fremskridtspartiet synes ikke om at indføre denne form for tilbagevirkende kraft, så hvis VS' beslutningsforslag nogen sinde kommer til endelig afstemning her i salen, vil fremskridtsstemmerne ganske givet være nej-stemmer.

Men vi vil da gerne rose VS for, at de nu har givet en konkret anledning til, at vi kan få tal frem at arbejde med i skatteudvalget, for der er al mulig grund til nu at se at få så mange oplysninger frem som muligt om, hvad der gælder på dette område, så man kan finde frem til, hvad der må være den rigtige løsning som led i en saneringspolitik. Pengene skal ikke pjattes væk. Finansministeren kan bare ikke anvende dem på den ødsle frådsemåde, der præger finansministerens holdning. Men vi må altså se, hvad der sker. Den røde lampe lyser.

(Kort bemærkning).

Gammelgaard (KF):

Jeg synes, landets 2 millioner pensionssparere har ret til at få at vide helt klart af hr. Glistrup: går fremskridtspartiet ind for en beskatning af pensionskasserne og livsforsikringsselskaberne her i landet? Er det sådan, at hr. Glistrup på linje med statsministeren er blevet ramt af milliardsygen, så vi nu skal klare underskuddet på statsbudgettet ved, at man forgriber sig på den private pensionsopsparing?

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Alle 5 millioner danskere er eller burde i hvert fald være blevet ramt af de baciller, som hr. Gammelgaard og de andre, der stemte for finansloven, har udspreddt, idet man totalt har undermineret pensionisternes mulighed for at få nogen som helst af disse penge hjem, i kraft af at man udspreder disse efterhånden for 150 mia kr. statsobligationer, der rumsterer rundt, og det bliver såmænd op mod 200 mia kr., inden der er gået yderligere et år. Det er den sygdom – og en af sygdomssprederne er hr. Gammelgaard – som bevirker, at pensionisterne må se deres pension forsvinde i den blå luft. Vi forsøger at forsvare pensionisterne, så der til trods for hr. Gammelgaards og andres angreb hin 25. februar 1982, da finansloven blev vedtaget, imod pensionisterne kan sikres pensionisterne en vis realværdi, en vis købekraft, af deres pension, og det vil vi arbejde for sammen med dem, der vil være med til en sådan positiv indsats for at bevare pensionernes realværdi.

(Kort bemærkning).

Gammelgaard (KF):

Hr. Glistrups parti går altså ind for en ny særbeskatning af pensionskasser og livsforsikringselskaber. Med andre ord, den private pensionsopsparing skal på ny hænges ud.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Fremskridtspartiet går ind for, at der bliver de bedst mulige reelle vilkår, den størst mulige købekraft, for vore pensionister, og det vil vi arbejde henimod, men vi er jo nødt til at gøre det under hensyntagen til de økonomiske realiteter, som er skabt med den enorme gældsætning indenlands og udenlands, som et flertal i denne sal indbefattede hr. Gammelgaard har ansvaret for.

(Kort bemærkning).

Gammelgaard (KF):

Jeg må bede hr. Glistrup om at svare ja eller nej på det spørgsmål, der er stillet. Går hr. Glistrups parti ind for en ny beskatning af pensionskasser og livsforsikringselskaber?

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Ikke en beskatning som den, VS har lagt op til. Det må ses i sammenhæng med den måde, hvorpå vi forsøger at redde landets situation, og derfor kan vi ikke tage et løsrivet forslag som f. eks. det, VS er kommet med her i dag.

Bente Juncker (CD):

Det er altid svært at komme efter hr. Glistrup. Men jeg skal da på CDs vegne afvise VS' beslutningsforslag om beskatning af private pensioner. I disse tider ville det simpelt hen være økonomisk selvmord, såfremt dette forslag blev vedtaget. Alle pensionsordninger vil med ét slag blive ophævet, skatten betalt og pengene umiddelbart herefter omsat.

CD har altid hyldet de private initiativer, og det vil vi blive ved med; vi vil derfor ikke være med til at ændre de nugældende regler for private pensionsordninger.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Det radikale parti kan ikke støtte dette forslag til folketingsbeslutning. Vi mener, det rammer helt skævt. Det er et angreb på de private pensionsordninger, mens man lader tjenestemandspensionsordninger i fred. Det kan ikke gå.

Derimod var der optakt til en diskussion, der kunne være blevet meget interessant under forudsætning af, at hr. Glistrup ville tage konsekvensen af sin indstilling, at det i det nuværende system er nødvendigt at kigge på de meget store opsamlede formuer og det meget store afkast, man får af nyinvesteringer i pensionskasserne og forsikringselskaberne. Jeg forstod dog på fortsættelsen af diskussionen, der blev ført med hr. Gammelgaard, at der nok ikke kommer noget ud af den megen snak, men det kunne være interessant, hvis hr. Glistrup ville tage konsekvensen af det, som han sagde i sit første indlæg, at vi er nok nødt til at kigge på disse pensionskasser og især på deres nyinvesteringer for at få hold på vores økonomi. Det foreliggende forslag – her er jeg enig med de ordførere, der hidtil har haft ordet – kan vi ikke støtte.

Waldorff (VS):

[Waldorff]

Det er naturligvis ikke særlig tilfældigt, hvordan partierne ligesom fordeler sig, når de skal udtale sig for eller imod en beskatning af denne type, og det er meget tydeligt, i hvert tilfælde for dem, der klart har givet udtryk for deres holdning, hvordan de borgerlige partier forsvarer og støtter, holder af og vil fremme de private, de individuelle, pensionsordninger, mens SF og vi selv lægger vægt på, at man må gå imod denne stadige individualisering af hele pensionssystemet, fordi det bl.a. svækker den fælles folkepension. Dette er jo i meget høj grad en pensionsdiskussion, og det er lidt underligt, at socialdemokratiet og regeringen er så utrolig afvisende over for denne diskussion, ikke mindst i betragtning af, at vi gennem adskillige år har været enige meget langt hen ad vejen med Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, og at de løsninger, som ligger i Arbejderbevægelsens Erhvervsråds pjece, som den nuværende skatteminister selv har været med til at lave, også angriber det, som jeg mener er det centrale i dette forslag, nemlig den skattefri rentetilskrivning i pensionskasserne, som jo økonomisk er langt den største del af det. Det er rigtigt, at vi også foreslår mange andre indgreb, bl.a. fjernelse af fradragsretten i forbindelse med pensionsordningerne, men det er jo den skattefri rente- og bonustilskrivning, som er det økonomisk vigtigste problem, og her har vi i hvert fald hidtil være enige med ikke bare omtalte pjece, men også meget store dele af socialdemokratiet i, at det må man gøre noget ved, fordi ikke mindst den udvikling, som er i gang, betyder, at der bliver mindre og mindre sammenhold og større og større forskelle mellem de forskellige grupper, når de når pensionsalderen. Det er jo sådan, at vi med de pensionsordninger, som vi nu foreslår, ikke forbyder, men simpelt hen fjerner det skattesubsidium, som ligger i alle pensionsordningerne, og som helt klart gavner de bedst stillede, mens netop de mennesker, som livet igennem har den laveste indtægt, får mindst gevinst af, at disse ordninger eksisterer. Ja, tværtimod er det sådan, at det økonomiske pres, som eksistensen af disse ordninger betyder, også betyder, at det er umuligt nogen sinde at komme igennem med en virkelig reform af den almindelige folkepension, og det er selvfølgelig det, der er grunden til, at de borgerlige partier forsvarer de individuelle ordninger, altså den private

pensionsopsparing som sådan. Det er jo sådan, at de, der tjener mest, ikke bare har råd til at engagere sig i flest ordninger, men de har oven i købet også den største skattefordel pr. opsparet krone på grund af den høje trækprocent.

Der er altså to grunde til, at vi må have gjort noget ved dette. Den ene er, at det nuværende system splitter gruppen af pensionister og skaber meget store interesseforskelle mellem dem, og den anden er, at der ikke er midler til en pensionsreform.

Dernæst vil jeg sige, at forslaget er også et led i forsøget på at lukke nogle af de utrolig mange huller, der er i skattesystemet. Det problem, at skattesystemet tillader skattefri kapitalakkumulation, betyder dels en over længere sigt enorm gældsætning for staten – og det vil i sidste instans sige for de lønarbejdere, som faktisk betaler skat – dels et konstant kasseunderskud, som igen skal hentes ind over skattefinansiering. Man må altså se dette som et forsøg på at gribe ind over for disse ting i skattesystemet, på samme måde som VS tidligere har foreslået en beskatning af private fonde.

Jeg mener, at det kan blive meget interessant under udvalgsbehandlingen at diskutere lidt mere præcist, hvilken beløbsstørrelse dette handler om. Det drejer sig formentlig om en udvidelse af skattegrundlaget på noget i retning af 15 mia. kr. om året, et beløb, som i dag unddrages beskatning, og som andre derfor må betale i skat i stedet for. Det drejer sig også om denne engangsskat, som jeg i høj grad synes det kunne være spændende at diskutere.

Wilhelm (VS):

Da Arbejderbevægelsens Erhvervsråd i sommeren 1979 skrev sin pjece om dette problem under hr. Lykketofts auspicer, stod der i forordet: »Angreb på etablerede økonomiske interesser hos sådanne indflydelsesrige personer og institutioner vil derfor blive mødt med massiv modstand og en syndflod af tilsyneladende uegennyttige argumenter om det samfundsgavnligt i at spare op til alderdommen«. Og det har man jo fået så ganske ret i. Det er jo lige præcis det, vi har oplevet her i dag, og det kan ikke komme bag på nogen. Det, der måske kan skuffe lidt, er, at socialdemokratiet fuldstændig stik-

[Wilhelm]

ker piben ind, når de godt i forvejen var klar over, at det selvfølgelig ville blive reaktionen.

Jeg vil godt først kommentere mere generelt nogle af de vigtige principper, der er i forslaget, og som enkelte ordførere har været inde på.

Den engangsskat, vi foreslår, er kun rent praktisk motiveret. Når vi kommer i en situation, hvor vi for alle kommende indbetalinger og alle kommende rentetilskrivninger har klaret skatteproblemet én gang for alle, sådan at udbetalingerne er skattefri, vil det blive temmelig knoklet og temmelig kompliceret og ubegrundet vanskeligt at holde de gamle indbetalinger stående, således at de og det, der afledes af dem, skal beskattes ved udbetaling. Det har vi af praktiske grunde – men det skal ikke være noget kardinalpunkt – foreslået klaret ved, at man ordner sit skattemellemværende for de gamle indbetalinger og de gamle rentetilskrivninger én gang for alle, at man altså finder ud af en engangsskat, som ikke er lovgivning med tilbagevirkende kraft, men bare er at ordne sit mellemværende, som man alligevel ville være kommet til på udbetalingstidspunktet. Det er også derfor, vi i bemærkningerne gør klart, at vi ikke kan lægge os fast på en procent for denne engangsskat, for den skal ikke være en særlig belastning, men i virkeligheden svare til det, folk i forvejen var forpligtet til efter de gamle regler, blot afgør vi af praktiske grunde mellemværendet nu.

Det er begrundelsen for engangsskatten, og hvis der er stor kvababelse over den, som det lød fra SFs ordfører, vil vi da meget gerne diskutere det problem. Vi har fundet, at det var rimeligt at få det ordnet én gang for alle, men der ligger ikke noget som helst med tilbagevirkende kraft i den forstand, at folks retsstilling hvad angår de foregående år skulle være anderledes, eller at folks tilvækster på deres pensionsordninger for de foregående år skulle være anderledes, end de blev efter de gamle beskatningsregler. Det er kun det med at få skatteproblemet ud af verden, så det hele til sin tid bliver løst fra beskatning.

Jeg vil også godt komme med et par bemærkninger om det problem, der består for en meget lille gruppe af de private pensionsopparere, nemlig dem, der har kollektive, overenskomstmæssige ordninger, hvorved det faktisk bliver en slags indgreb i en overens-

komst. Det er ikke vores livret, det er klart, men enten må vi jo sige, at det må vente, til overenskomsterne udløber, og det vil vi da også gerne diskutere, eller også må vi sige, som vi primært har foreslået det her – eller begge dele for den sags skyld – at det behøver ikke at vente, men at det må være et krav, at folk kan træde ud af ordningen og sige: i fremtiden vil vi hellere have den del, vi før har haft som pensionsopsparing, udbetalt som løn og svare almindelig indkomstskat af den.

Det tredje generelle, jeg vil sige, drejer sig om de provenumæssige virkninger, og her er det jo ikke pebernødder, vi snakker om som i de foregående forslag her i dag og i så meget af det andet, der i øvrigt foregår. Vi har ikke i bemærkningerne kunnet komme det nærmere end at citere fra den 3 år gamle opgørelse fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, hvor man talte om en provenumæssig virkning på 8 mia kr., og det er formodentlig oppe omkring de 12 mia kr. i dag. Men dertil kommer altså de sparede renteudgifter ved en statsgæld på 30–40 mia kr., som efter forslagets engangsskat afvikles én gang for alle. De renteudgifter, man dér ville have haft på 6–8 mia kr., hvis man talte om en provenumæssig virkning på 8 mia kr., er også sparet i alle de kommende år, og det er jo den vigtigste effekt i virkeligheden af engangsskattesystemet.

Det er sådan i grove træk de provenumæssige virkninger, og det er som sagt ikke pebernødder; det er noget af det største, der er foreslået af provenumæssige virkninger i de seneste år. Jeg synes, det er beklageligt og i virkeligheden ynkeligt, at vi fra ministeren overhovedet ikke hører noget som helst om favorisering, tilskud fra andre skatteydere, ophobningen osv., og at vi heller ikke hører noget som helst om det, ministeren plejer at føre sig frem med, at den høje realrente i disse år vil gøre, at disse pensioner aldrig nogen sinde vil komme til udbetaling alligevel, at de vil blive 2–3 gange større end slutlønnen osv. Vi tror ikke på disse fremskrivninger, vil jeg godt sige, men hvis socialdemokratiet og ministeren selv tror på dem, er det dog besynderligt, at man end ikke vil diskutere det problem, og det er besynderligt, at man ikke vil fortælle de mennesker, som man siger dette er uretfærdigt over for, at de alligevel ikke efter socialdemokratiets mening

[Wihjelm]

nogen sinde vil få de beløb, de har sparet op til gennem pensionsordningerne. Jeg synes, det er ynkeligt, at vi for 117. gang blot skal have at vide, at vi ikke kan diskutere noget som helst, og vi kan end ikke få en principmelding fra socialdemokratiet om, hvad dette parti mener, og hvad regeringen mener, før vi ser den stadig udsatte betænkning fra Thorkil Kristensen-udvalget.

Jeg synes også, det er ynkeligt, at vi fra den socialdemokratiske ordfører, hr. Bakholt, kun skal have at vide, at dette ikke kan anses for retfærdigt. Færdig, ikke mere at diskutere. Dette kan ikke anses for retfærdigt! Jeg ved ikke, hvad det er for et retfærdighedsbegreb, hr. Bakholt opererer med, men det forlyder, at regeringen er i færd med at skaffe sig politisk flertal for nye afgiftsbuketter her til maj eller juni. Vi ved godt, hvordan de plejer at se ud, men det er jo igen pebernødder – selv om det er galt nok for de mennesker, det rammer – det er vel noget med 2 mia. kr. eller noget i den retning ligesom sidste gang, man fik en afgiftsbuket. Dette kan man sige overflødig, 10 af den slags dødssyge afgiftsbuketter. Hvad er det for en retfærdighed, der er i jeres afgiftsbuketter, som I sidder og nørkler med for tiden, hvis dette ikke kan anses for retfærdigt? Det, man derimod kan sige, hr. Bakholt, er, at dette sandsynligvis ikke er populært, og der er et parti, der ikke vil være med til det sure. Det er ganske enkelt det, det drejer sig om.

Hr. Gammelgaard var inde på nødvendigheden af privat opsparing. Det har jeg kommenteret. Det kan ikke siges bedre, end det blev sagt i forordet i den nævnte pjeces.

Hr. Fogh Rasmussen var mere overraskende. Han insisterede på, at det fortsat skulle være muligt at supplere de offentlige pensioner. Jeg ved ikke, om det var en polemisk bemærkning til os, for så har han ikke læst forslaget. Det er udtrykkeligt det, vi skriver. Vi forstår udmærket, at folk har behov for at supplere de elendige offentlige pensioner. Vi forstår godt behovet, og vi siger oven i købet, at efter VS' mening skal det være fuldstændig legalt at udjævne sin livsindkomst over livsforløbet på en måde, som passer den enkelte og hans familiære forhold osv. osv. Det har vi ikke noget som helst imod, og det skal der være åbent for. Det skal bare ikke ske med skattesubsidier fra de dårligere stillede. Det er det eneste, dette forslag i virkelighe-

den griber ind over for; det afskærer ikke nogen fra muligheden for at supplere den offentlige pension.

Så talte han om, at problemet egentlig er, at disse midler bliver dobbeltbeskattet. Det er jo det rene sludder. De er fradragsberettiget både som indbetaling, som rentetilskrivning, som bonustilskrivning og det hele. Det, vi vil forhindre, er, at de overhovedet ikke bliver normalt beskattet, men vi indfører ikke nogen dobbeltbeskatning, vi gør netop udbetalingerne skattefri.

I øvrigt havde det da været interessant, når der endelig var lidt liv i venstre, når hr. Niels Anker Kofoed og hr. Svend Heiselberg har taget mod til sig og sagt noget fornuftigt om, at nu må man gøre noget ved disse pensionskasser og pensionsordninger og deres skattefrihed, om vi så havde hørt venstre debattere disse ting lidt, måske endda havde sendt hr. Niels Anker Kofoed og hr. Svend Heiselberg på talerstolen for at forklare lidt om, hvad det er, de mener, i stedet for disse oven i købet uigennemtænkte bemærkninger fra hr. Fogh Rasmussen.

Hr. Glistrup har som sædvanlig både læst forslaget og forstået, hvad det går ud på, og så er han uenig i konklusionen, når det kommer til stykket; det er der nok ikke noget at gøre ved, men jeg kan da godt sige, at vi var da også fristet til at stille krav om anvendelsen af disse store midler. Vi ville da meget gerne øremærke dem, så de skulle benyttes til gennemførelse af VS' udmærkede generelle pensionsreform, men vi er altså ikke så politisk urealistiske, at vi stiller den slags krav. Der er altid bagefter et politisk slagsmål om, hvad pengene skal bruges til, og det kan vi ikke frigøre os for ved at øremærke dem, så jeg synes, det er temmelig meget ude på overdrevet, at hr. Glistrup nu vil stille betingelser for, hvad pengene skal anvendes til, før han vil være med til noget, som han i øvrigt finder er fornuftigt. Det med den tilbagevirkende kraft har jeg besvaret.

Til sidst til hr. Bernhard Baunsgaard. Jeg hørte kun én indvending fra de radikale, og den lød, at dette var uacceptabelt, fordi tjenestemandspensionerne ikke var med. Hvis det er det, det drejer sig om, hr. Bernhard Baunsgaard, så lad os drøfte det. Når vi ikke har taget dem med, er det, fordi vi har – og det er desværre ikke kommet til behandling i dag, hvad vi havde ønsket for at få lidt sam-

[Wihjelm]

menhæng i tingene, men det kan vi jo ikke insistere på – et generelt pensionsreformforslag, som ordner det problem. Men hvis det er en betingelse for de radikale for at være med her, at man fik det indarbejdet i dette forslag, vil jeg da godt sige, vi er ikke fremmede for at diskutere, om den model, vi har lavet for de kollektive ordninger, nemlig at de nu bliver normalt beskattet, men at det er frivilligt at træde ud af dem, ikke også kunne gælde for tjenestemandsområdet.

Jeg kan ikke se, at de radikale havde andre indvendinger, så lad os snakke om den, der var. Det er vi parate til at drøfte, ligesom vi er parate til at drøfte satsen og det hele. Det er grunden til, at vi har lagt det frem ikke som et færdigt, veldefineret og fuldstændig præcist på procenter lovforslag, men som et beslutningsforslag med de åbne ender, vi bevidst har givet det.

Gammelgaard (KF):

Det er et spørgsmål til hr. Glistrup. Det skulle da glæde mig meget, hvis hr. Glistrups parti har opgivet tanken om en pensionskasseskat. Jeg vil gerne spørge: er det tilfældet, hr. Glistrup? Har man opgivet en beskatning af pensionskasser og livsforsikringsselskaber, således som hr. Glistrup f. eks. gav udtryk for det for 6 dage siden i Berlingske Tiden-
de?

Glistrup (FP):

Alle i den danske befolkning, i hvert tilfælde alle i denne sal, må gøre sig to spørgsmål meget klart. For det første: hvordan får vi sikret, at den galoperende stigning i statsunderskuddet holder op, så vi ikke får yderligere statsunderskud? Og for det andet: hvad skal vi gøre med den samling finanslove, som bl. a. hr. Gammelgaard har sikret vedtagelsen af, og som har ført til, at staten har en gæld på 200 mia kr. til en rentesats på op imod de 20 pct.? Hvordan finder vi frem til at tilbagebetale disse beløb? Der må være sammenhæng i tingene, og de to problemer må løses. Og når man skal skaffe penge til at indfri en gæld på 200 mia kr. med renter, samtidig med at man skal gennemføre de fornødne tiltag til at få gang i dansk erhvervsliv i form af skattenedsættelse, der jo i sig selv umiddelbart virker underskudsforøgende i første omgang, så står man over for

så store problemer, at man er nødt til at lave en samlet politik; det kan ikke løses stykkevis og delt. Når man så inden for samfundet har noget, der fuldstændig umotiveret og uventet formerer sig i den takt, som pensionskasserne gør, langt ud over hvad folk, der er gået ind i pensionsordningen, nogen sinde har haft forudsætninger for at vente, så kan man ikke undgå at komme ind i milliardsygen. Man kan selvfølgelig et øjeblik endnu, som hr. Gammelgaard gør, lade, som om man er en struds, der kører på frihjul, men det hjælper bare ikke noget, for de alvorlige problemer både med at stoppe statsunderskuddet og få tilbagebetalt den gæld, man allerede har pådraget sig ved det vanvittige solderi, som finanslovspartierne er ansvarlige for, er problemer, som man ikke kan undgå at møde ved næste korsvej. Derfor kan det ikke nytte noget, at man siger, at nu fraskriver man sig de muligheder, som eksisterer for i givet fald at løse problemerne. Pensionisterne får det i hvert tilfælde langt værre, hvis man bare fortsætter med hr. Gammelgaards linje. Pensionisterne har stort set sat deres penge i statsobligationer, og de statsobligationer bliver nul og niks værd, hvis man bare kører den politik videre, som man kører i øjeblikket. Derfor får pensionisterne ikke andet end en lang næse, hvis de slutter op i hr. Gammelgaards brigade.

(Kort bemærkning).

Gammelgaard (KF):

Hr. Glistrup og hans parti går altså ind for en pensionskasseskat.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Hr. Gammelgaard og hans parti vil altså ikke besvare de reelle og de virkelige spørgsmål, der foreligger. Derimod er det ganske klart, hvad fremskridtspartiet går ind for. Vi har fremsat en samlet pakke på ikke mindre end 1.729 ændringsforslag, som ville løse problemerne, og som ikke indeholder nogen pensionskasseskat, men som vil sikre, at pensionisterne får realværdier udbetalt. Hvis man kan få flertal for de forslag, går vi imod en pensionskasseskat.

Fogh Rasmussen (V):

[Fogh Rasmussen]

Det er ikke mig, der har misforstået VS' forslag, men derimod hr. Wilhjem, der har misforstået, hvad jeg har sagt, når hr. Wilhjem kritiserer mig for at bruge udtrykket dobbeltbeskatning i denne forbindelse. I stedet for at diskutere nogle konkrete forslag, som jo er ret så løseligt formuleret i VS' beslutningsforslag, er jeg i virkeligheden gået ind på at diskutere selve grundfilosofien bag VS' tanker, og det, VS vil, er at fjerne al skattebegunstigelse på privat opsparing. Det, vi vil, er tværtimod at forsøge at fremme den private opsparing, bl. a. gennem skattebegunstigelser. Og så er det, jeg siger, at den forskel i opfattelse skyldes, at VS ikke har opdaget, at der i øjeblikket foregår en fuldstændig uretfærdig dobbeltbeskatning af opsparingen, fordi opsparingen tages ud af en beskattet indkomst, hvorefter man beskatter afkastet af indkomsten. Det er et synsbedrag, når man tror, at det skaber en ligelig behandling af surt tjente arbejdsindkomster og af kapitalindkomster at foretage en sådan beskatning, og det er vores argument for, at det er meget rimeligt at have fradrag for den opsparing, der bl. a. foregår til pensionsformål. Det var den grundlæggende diskussion, jeg tog op.

Wilhjem (VS):

Ja, det bliver ikke mindre forkert af gentagelsen. Jeg vil dog bede hr. Fogh Rasmussen om at redegøre nærmere for, hvad det er for en dobbeltbeskatning af privat opsparing, der sker i forbindelse med disse midler.

Han sagde nemlig før – jeg har ikke misforstået hans indlæg spor, jeg skrev det ordret ned: »problemet er tværtimod, at der foregår en dobbeltbeskatning af al privat opsparing«. Og nu gentager han, at denne opsparing sker af en indkomst, som i forvejen er beskattet. Det passer jo ikke. De 15 pct., eller hvad sådanne ordninger lyder på, er jo fradragsberettiget, de er ikke nogen sinde beskattet, og der er ingen dobbeltbeskatning af de midler. Det eneste, vi gør ved dem, er at give dem en ganske normal indtægtsbeskatning på det tidspunkt, hvor man har indtægten, hvor man har rentetilskrivningerne, og hvor man har bonustilskrivningerne. Vi har undgået enhver form for dobbeltbeskatning, som man med en vis ret ellers kunne sige indgik i skatteministerens tidligere skitse,

hvor der også var en beskatning på anslået 40 pct. af udbetalingen. Vi siger: når det problem er klaret, når indkomsten foreligger, så skal der ikke være en andengangsskat. Men hvad er det for ordninger inden for det område, dette forslag omfatter, hvorom hr. Fogh Rasmussen kan sige, at det er opsparing af en allerede beskattet indkomst? Det forekommer jo lige præcis ikke inden for dette område.

(Kort bemærkning).

Fogh Rasmussen (V):

Hr. Wilhjem og jeg taler om to vidt forskellige ting. Jeg har ikke sagt, at dette forslag vil forstærke dobbeltbeskatningen. Jeg har sagt, at enhver form for privat opsparing, der ikke er fradragsberettiget, i virkeligheden underkastes en dobbeltbeskatning, og derfor er mit argument det, at det er meget rimeligt at beholde retten til fradrag bl. a. for opsparing til pensionsformål. Det er alene det, jeg har sagt.

(Kort bemærkning).

Wilhjem (VS):

Det er muligt, at vi taler om to forskellige ting. Jeg taler altså om det forslag, der er til behandling her, og om det emneområde, det drejer sig om, men det kan vi jo se på, når fortrykket kommer.

Nu siger hr. Fogh Rasmussen, at det, han har sagt, er, at al privat opsparing, som ikke er fradragsberettiget, er underkastet en dobbeltbeskatning. Det var ikke det, han sagde i sit første indlæg. Da sagde han: problemet er tværtimod, at der er dobbeltbeskatning af al privat opsparing. Og det brugte han som argument imod vores forslag, der kun går ud på at indføre en ganske almindelig indkomstbeskatning, så ingen, fordi de har råd til at deltage i fidusordningerne, har mulighed for at hente sig tilskud fra dårligere stillede medborgere.

Jeg vil godt sige, når man taler så meget om, hvad det vil give af økonomiske katastrofer, som CDs ordfører var inde på, at det med hensyn til adskillige af disse ordninger har kunnet påvises sort på hvidt, at de såkaldte opsparere i virkeligheden forbedrer deres likviditet under opsparingen.

Waldorff (VS):

Som eksempel på det sidste kan man nævne de opsparingsformer, der findes under 3.000 kr.s fradraget, f. eks. kapitalforsikring med løbende udbetaling af bonus. Det er en ordning, som allerede giver et kontant overskud efter 5 år, som vi har påvist det i det forslag, vi fremsatte for 2 år siden. Allerede efter 5 år har man årligt en større indtægt ved at indbetale, end man indbetaler. Oven i det får man så en kontant udbetaling efter ordningens løbetid på f. eks. 100.000 kr., hvis det er det, man har tegnet forsikringen på, og det er nogenlunde, hvad der svarer til fuld udnyttelse af 3.000 kr.s fradraget. Det er ét eksempel på den slags ordning.

Så vil jeg da godt sige, at selv nu, når misforståelsen er blevet rettet, er det, som hr. Fogh Rasmussen siger, stadig væk forkert. Opsparing, som ikke er fradragsberettiget på indbetalingstidspunktet, bliver ikke dobbeltbeskattet; der er ikke tale om, at den samme indkomst bliver beskattet to gange, og det er det, man forstår ved dobbeltbeskatning. Den indbetalte indkomst beskattes selvfølgelig på indtjeningstidspunktet, men derefter er det kun afkastet, altså forrentningen, og forrentningen er ikke den samme kapital, som man oprindeligt har indbetalt, det er lige præcis netop en forrentning, altså en kapitaltilvækst, som derved beskattes. Det er altså en forkert måde at bruge ordet dobbeltbeskatning på. Det kan så være, hvad det være vil.

Det, jeg synes er centralt, og det, som er perspektivet i denne diskussion, er, at hver gang der bliver diskuteret offentlige udgifter, er de borgerlige partier utroligt oppe på mærkerne for at gøre opmærksom på, at det er helt uacceptabelt, at man skal leve med dette store kasseunderskud. Her er der faktisk en konkret mulighed for, uden at man begår uretfærdigheder, fordi man kun fremskynder en beskatning, der ellers skal falde på et senere tidspunkt, når pensionspengene kommer til udbetaling, med ét slag at nedbringe det statslige underskud med et beløb af størrelsesordenen 20 mia kr. om året, hvis man tager det hele med, sådan som vores forslag ser ud. Det er et meget betydeligt beløb, som svarer, skal vi sige næsten til det kasseunderskud, som man slæber rundt med i dag. Det vil sige helt konkret, at der bliver mulighed for – det er selvfølgelig ikke det, de

borgerlige ønsker, de vil hellere forsvare de private pensioner – i dag at rejse spørgsmålet om en forbedring af den folkepension, som alle skal have og alle skal leve af, med andre ord: at lave en omfordeling fra de individuelle og i reglen højest lønnede pensionister til de dårligst stillede pensionister, som må leve af den nøge folkepension.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Arentoft):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om lige adgang til statens samarbejdsudvalg.

[Af Bertel Haarder (V), Grethe Fenger Møller (KF), Mogens Voigt (FP), Arne Melchior (CD), Lone Dybkjær (RV) og Arne Bjerregaard (KrF)].

(Beslutningsforslag nr. B 47. Fremsat 9/3 82).

Forslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Finansministeren (Heinesen):**

Det nugældende samarbejdscirkulære i staten, der kun har haft lidt over 2 år at virke i, blev til efter et meget grundigt forarbejde og også i fuld enighed mellem parterne.

Det har hidtil været et grundlæggende princip, at samarbejdsreglerne både på det private og på det offentlige arbejdsmarked bygger på et forhandlingsresultat mellem parterne og således ikke er noget lovgivningsspørgsmål. Det forslag, som vi her har for os, betyder et brud med dette princip.